 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_237_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAJAKS REGISTREERIMINE		
	Koostamise kuupäev: 28.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	1/5

SISUKORD

1. EESMÄRK.....	1
2. MÕISTED JA LÜHENDID	2
3. TEENUSE SISENDID	2
4. TEENUSE VÄLJUNDID	2
5. KÄSITLUSALA	3
6. OSAPOOLED JA VASTUTUS.....	3
7. SEOTUD DOKUMENDID.....	3
8. TEENUSE OSUTAMISE PROTSESSI KIRJELDUS	3
9. TOETAVAD INFOSÜSTEEMID	4
Lisa 1. Protsessiskeem.....	5

1. EESMÄRK

Euroopa Komisjoni 24. mai 2019. a rakendusmääruse (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohaselt on liikmesriikide kohustus luua registreerimissüsteem, kus on võimalik mehitamata õhusõiduki süsteemide käitajatel ennast registreerida. Käitajaks registreerimine on reguleeritud komisjoni rakendusmääruse 2019/947 artikliga 14. Kõnealuse määrusega on kehtestatud mehitamata õhusõidukite süsteemide märgistamise, identifitseerimise ja käitamise normid ning menetlused, sealhulgas mehitamata õhusõidukite süsteemide ja nende käitajate registreerimisnõuded, millest lähtudes viiakse riigisisene regulatsioon vastavusse Euroopa Liidu nõuetega.

Käitajaks registreerimine toimub lennuohutuse järelevalve infosüsteemi [LOIS](#) kaudu.

Mehitamata õhusõidukite käitajad, kes tegutsevad avatud kategoorias, kus käitajaks registreerimine omandatakse automaatselt lennuohutuse järelevalve infosüsteemi kaudu, ei eelda Transpordiameti järelevalveametnike aktiivset tegevust.

Käitajaks registreerimine ja käitaja registreerimisnumbri pikendamine on riigilõivuvaba kuni uue lennundusseaduse jõustumiseni.

Mehitamata õhusõiduki süsteemide käitajaks registreerimine on automatiseeritud teenus, mistõttu on nii Transpordiametil kui ka käitajal hea ülevaade kõikide mehitamata õhusõidukite süsteemide ja sellega seotud tegevuste üle. Mõlemale osapoolle on see mugav ja turvaline lahendus, kus kõik mehitamata õhusõidukite süsteemidega seonduv on ühes keskkonnas.

1.1. Teenuse sihtrühm

1.1.1. Teenuse sihtrühmaks on mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajad.

1.1.2. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajaks võib olla nii füüsiline kui juriidiline isik. Transpordiamet väljastab füüsilisele või juriidilisele isikule lennuohutuse järelevalve infosüsteemis mehitamata õhusõiduki käitaja registreerimisnumbri. Registreerimisnumber

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_237_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAJAKS REGISTREERIMINE		
	Koostamise kuupäev: 28.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	2/5

kehtib üks aasta ja seda on võimalik lennuohutuse järelevalve infosüsteemis igal aastal pikendada.

1.1.3. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajad registreerivad end järgmistel juhtudel:

- kui nad käitavad avatud kategoorias mehitamata õhusõidukeid, mille maksimaalne stardimass on 250 g või rohkem või mis kokkupõrke korral võivad inimesele üle kanda kineetilise energia hulga üle 80 džauli või käitavad mehitamata õhusõidukite süsteeme, millele on paigaldatud andur, mis on võimeline koguma isikuandmeid, välja arvatud juhul, kui see vastab direktiivile 2009/48/EÜ;
- kui nad käitavad mehitamata õhusõidukit erikategoorias, sõltumata asjaomase õhusõiduki massist.

1.1.4. Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja registreerib end liikmesriigis, kus on füüsilise isiku puhul tema elukoht või juriidilise isiku puhul selle peamine tegevuskoht, ja tagab, et tema registreerimisandmed on õiged. Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja ei võib olla korraga registreeritud rohkem kui ühes liikmesriigis.

1.2. Teenuse osutamise kanalid

Transpordiameti lennuohutuse järelevalve infosüsteem LOIS.

1.3. Teenuse osutamise arvu määramine

1.3.1. Käitajaks registreerimise puhul arvestatakse:

- esitatud taotluste arvu,
- väljastatud käitajate registreerimisnumbrite arvu.

1.3.2. Käitajate registreerimisnumbrite arvu osas vaadatakse eraldi, kui palju on käitaja registreerimisnumbreid väljastatud juriidilistele või füüsilistele isikutele.

1.3.3. Käitajate registreerimisnumbrite arvu statistika on saadaval lennuohutuse järelevalve infosüsteemis LOIS.

2. MÕISTED JA LÜHENDID

2.1. **Mehitamata õhusõiduk** – õhusõiduk, mis lendab või on projekteeritud lendamiseks autonoomselt või kaugjuhtimisel nii, et selle pardal ei ole pilooti.

2.2. **Mehitamata õhusõiduki süsteem** – mehitamata õhusõiduk ja selle kaugjuhtimisseadmed.

2.3. **Mehitamata õhusõiduki süsteemi kaugpiloot** – füüsiline isik, kelle ülesanne on mehitamata õhusõiduki süsteemi ohutu juhtimine manuaalsete juhtimisseadmete abil või automaatjuhtimisel lendava mehitamata õhusõiduki süsteemi puhul selle lennutrajektoori jälgimine ning valmisolek igal ajal sekkuda ja lennutrajektoori muuta.

2.4. **Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja** – juriidiline või füüsiline isik, kes käitab või kavatses käitada üht või mitut mehitamata õhusõiduki süsteemi.

3. TEENUSE SISENDID

Juriidiline või füüsiline isik algatab lennuohutuse järelevalve infosüsteemis LOIS käitaja registreerimisnumbri väljastamise protsessi esitades selleks vastava taotluse (sari 13.11-2; säilitustähtaeg 5 aastat).

4. TEENUSE VÄLJUNDID

Teenuse väljundina väljastab süsteem automaatselt käitajale unikaalse käitaja registreerimisnumbri.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_237_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAJAKS REGISTREERIMINE		
	Koostamise kuupäev: 28.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	3/5

5. KÄSITLUSALA

Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajaks registreerimise kohustus tuleb Euroopa komisjoni rakendusmääruse 2019/947 artiklist 14. Käitajaks registreerimise kohustus kohaldub isikutele, kes käitavad Euroopa komisjoni rakendusmääruse 2019/947 artikli 14 lõike 5 loeteluga hõlmatud mehitamata õhusõiduki süsteemi. Isik registreerib ennast käitajaks lennuohutuse järelevalve infosüsteemis LOIS.

6. OSAPOOLED JA VASTUTUS

Osapool	Vastutus protsessi raames
Vaneminspektor	Vaneminspektor saab lennuohutuse järelevalve infosüsteemis pidada statistikat ja järelevalvet käitajate üle. Kõikides mehitamata õhusõidukite süsteemide käitamise kategooriates on nõutud käitajaks registreerimise kohustus. Vaneminspektori kohustus on juhtumite ilmnemisel seda kindlasti kontrollida. Vaneminspektoril on järelevalve teostamiseks läbitud vastavad ametisisesed kui ka Euroopa tasandil nõutavad koolitused ning omandatud vajalikud teadmised.
Klient	Vastutab taotluse täitmise ja esitatud andmete õigsuse eest.

7. SEOTUD DOKUMENDID

7.1. Õigusaktid

- [Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2019/947.](#)
- [Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2019/945.](#)
- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) 2018/1139.](#)
- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2009/48/EÜ.](#)
- [Haldusmenetluse seadus.](#)
- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) 2016/679.](#)

7.2. Seotud juhendid ja muud dokumendid

- 7.2.1. Mehitamata õhusõiduki kaugpiloodi sertifikaadi teenuse protseduur OT_236_K1.
- 7.2.2. Mehitamata õhusõiduki süsteemi registreerimise teenuse protseduur OT_238_K1.
- 7.2.3. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajatele ohutut käitamist edendava teabe ja suuniste andmine toimub [Transpordiameti kodulehe](#) ning sotsiaalmeedia kaudu.

8. TEENUSE OSUTAMISE PROTSESSI KIRJELDUS

- 8.1.1. Mehitamata õhusõiduki käitaja registreerimisnumbri saamiseks siseneb klient lennuohutuse järelevalve infosüsteemi LOIS.
- 8.1.2. Klient avab taotluste moodulist uue taotluse valides lennundusega seotud sertifitseerimine ning seejärel mehitamata õhusõiduki käitaja registreerimine.
- 8.1.3. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitaja registreerimistaotluse andmekoosseisud sisaldavad järgmist teavet:
 - füüsilise isiku täielik nimi ja sünniaeg ning juriidilise isiku nimi ja registrikood;
 - mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja aadress;
 - mehitamata õhusõiduki süsteemi e-posti aadress ja telefoninumber;
 - juriidilise isiku kinnitus järgmise avalduse kohta: „Kõik otseselt käitamisse kaasatud töötajad on pädevad oma ülesandeid täitma ning mehitamata õhusõiduki süsteemi hakkavad käitama üksnes nõuetekohase pädevusega kaugpiloodid.“.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_237_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAJAKS REGISTREERIMINE		
	Koostamise kuupäev: 28.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	4/5

- 8.1.4. Taotluse korrektsel täitmisel lisatakse number käitajate registrisse, mis asub LOISis „Load ja sertifikaadid“ all ning lennuohutuse järelevalve infosüsteem väljastab automaatselt isikule unikaalse käitaja registreerimisnumbri. Käitajale eraldi teavitust meiliaadressile ei saadeta. Käitajale ilmub käitaja registreerimisnumber enda isiku mooduli vaatesse.
- 8.1.5. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajate registreerimisnumbrid määratakse kindlaks selliste standardite alusel, mis toetavad registreerimissüsteemide koostalitlusvõimet. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitaja registreerimisnumber peab olema mehitamata õhusõidukite süsteemidele tehase poolt paigaldatud lisa abil üleslaetav ning mobiiliseadmetest kaugtuvastatav vastavat edastusprotokolliga kasutades.
- 8.1.6. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitaja registreerimisnumbri koostab süsteem vastavalt LUHN-algoritmile.
- 8.1.7. Klient peab vastavalt Euroopa komisjoni rakendusmäärusele kandma käitaja registreerimisnumbri mehitamata õhusõiduki süsteemi peale (nt kleebise või kirjena). Nõue tuleneb Euroopa komisjoni rakendusmäärusest ning lisateave selle kohta on käitajatele kättesaadav Transpordiameti mehitamata õhusõidukite süsteemide veebilehel.
- 8.1.8. Lennuohutuse järelevalve infosüsteem saadab mehitamata õhusõiduki käitaja meiliaadressile 1 kuu enne käitaja registreerimisnumbri kehtivuse lõppemise kohta vastava teavituse.
- 8.1.9. Käitaja registreerimisnumbri pikendamisel esitab käitaja uue taotluse, mille järgselt kontrollib süsteem, kas isikule on juba varasemalt käitaja registreerimisnumber väljastatud. Kui käitaja registreerimisnumber on olemas, pikendab süsteem käitaja registreerimisnumbri kehtivust.

9. TOETAVAD INFOSÜSTEEMID

Infosüsteemi nimetus	Kirjeldus, milleks kasutatakse
Lennuohutuse järelevalve infosüsteem LOIS	Käitajaks registreerimine
Rahvastiku- või Äriregister	Süsteem teeb päringu ning tuvastab isiku
Riigi autentimisteenus (TARA)	Lennuohutuse järelevalve infosüsteemi sisselogimise võimalus

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_237_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAJAKS REGISTREERIMINE		
	Koostamise kuupäev: 28.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	5/5

Lisa 1. Protsessiskeem

